

Amfetamin och hypertriglyceridemi

Finns det ett samband mellan amfetamin och hypertriglyceridemi? En 9-årig njurtransplanterad pojke, som hade normala triglycerider (1,1 mmol/l) för ett år sedan har nu triglycerider 6,3 mmol (referensvärde <1,2) och kolesterol 5,0 mmol/l (referensvärde <5,2). Senhösten 2002 insattes amfetamin på grund av DAMP. Initialt noterades en blodtrycksstegring, varför dosen reducerades till nuvarande (tablett amfetamin 5 mg 1+0+1,5 varannan dag och 1+0+1 varannan dag). I övrigt behandlas gossen med tablett Prednisolon 5 mg, en varannan dag, kapslar Prograf (takrolimus) 2,5 mg +0+2 mg, tablett Plendil (felodipin) 2,5 mg 1+0+1, tablett Inderal propranolol 10 mg 1+2+1 samt injektion

Genotropin (somatropin) 1,4 mg/dag sedan april 1998.

I efterhand har framkommit att modern lagt om kostregimen med mer fett, bland annat vispgrädd. Omkontroll av triglycerider efter ett dygn med lägre fettintag gav ett värde på 2,6 mmol/l.

Inga biverkningsrapporter om lipidrubbingar relaterade till amfetaminbehandling finns rapporterade till det svenska eller internationella biverkningsregistret [1,2].

Ett Drugline-dokument finns tillgängligt om amfetaminbiverkningar. Där refereras en artikel från 1977 om amfetamins och koffeins effekter på lipid- och glukosomsättningen under arbete och efterföljande vila. Där sågs minskade halter av fria fettsyror och triglycerider, medan förhöjda blodsockervär-

den noterades i både amfetamin- och koffeingrupporna jämfört med en kontrollgrupp [3].

Effekterna av amfetamin på lipidomsättningen vid upprepad dosering eller långtidsbehandling förefaller dåligt studerade. På teoretiska grunder kan man tänka sig en ökad insulinresistens och nedreglering av adrenerga receptorer under långtidsbehandling med sympatikomimetika. Nedreglering av beta-2-receptorer har visats relatera till förhöjda triglyceridvärden [4].

Vidare bör beaktas att denne gosse behandlas med flera potentiellt diabetogena läkemedel samt att en eventuellt rubbad njurtransplantatfunktion skulle kunna ge lipidrubbingar. Om inte kostförändringar normaliserar blodfetterna bör biverkningsrapportering övervägas.

Amfetamins effekter på lipidomsättningen vid lång-

tidsbehandling är dåligt belysta. På teoretiska grunder kan man tänka sig att amfetaminbehandlingen i detta fall kan ha ett samband med hypertriglyceridemi. I just detta fall är det dock mer sannolikt att hypertriglyceridemi speglar det ökade fettintaget.

Referenser

- 1 Swedis (Läkemedelverkets biverkningsregister, citerad 2003-01-31).
- 2 Intdis (WHO's biverkningsdatabas, citerad 2003-01-31).
- 3 Drugline nr 12711 (år 1995).
- 4 Arner P, Wahrenberg H, Lönnqvist F, Angelin B. Adipocyte beta-adrenoceptor sensitivity influence plasma lipid levels. *Arterioscler Thromb* 1993;13:967-72.

Staffan Ohlsson/ Ylva Böttiger
DRIC, januari 2003,
Drugline nr 19682

Interaktion mellan Waran och bockhornsklöver

Kan naturprodukten Arcon Tisane interagera med Waran? Fallet rör en kvinna i 80-årsåldern som använder Arcon Tisane mot håravfall. Kvinnan behandlas även med warfarin (Waran).

Marine Andersson/ Ylva Böttiger, DRIC, mars 2003,
Drugline nr 19801

Arcon Tisane är en naturprodukt som används mot håravfall. Kapslarna innehåller ett extrakt av frön från bockhornsklöver (*Trigonella foenum-graecum*) samt nikotinsyra, kalciumpantotenat, vitamin B2, vitamin B6 och folsyra [1].

En fallrapport rörande interaktion mellan warfarin och bockhornsklöver finns dokumenterad. Det rörde sig om en kvinna som stod på warfarin. Hennes INR-värde höll sig inom referensintervallet under första året med warfarin-behandling. Vid en rutinkontroll uppmättes ett högt INR-värde. Kvinnan uppgav att hon använt preparat innehållande boldo och bockhornsklöver

under de senaste veckorna. Naturmedlen sattes ut och en vecka senare hade INR-värdet normaliserats. Patienten började återanvända naturmedlen och INR-värdet steg. Eftersom kvinnan ville använda naturmedlen reducerades dosen av warfarin med ungefär femton procent och INR-värdet höll sig inom referensintervallet [2].

Bockhornsklöver innehåller ett kumarinderivat som kan förlänga koagulationstiden. Någon annan effekt av bockhornsklöver på koagulationen finns inte dokumenterad. Försiktighet rekommenderas vid användning av bockhornsklöver hos patienter som använder antikoagulantia [3].

Referenser

- 1 Mattila Hälsa, <http://www.mattila.se/halsa.htm> (citerad 2003-03-14).
- 2 Lambert JP, Cormier J. Potential interaction between warfarin and boldo-ferugreek. *Pharmacotherapy* 2002;21:509-12.
- 3 Barnes J, Anderson LA, Phillipson JD. *Herbal medicines. A guide for health care professionals*. 2nd ed. London: The Pharmaceutical Press; 2002.